

KULTURUTSKOTTETS UTLÅTANDE 23/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om regionförvaltningsverken och av vissa lagar som har samband med den

Till förvaltningsutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 24 september 2013 regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om regionförvaltningsverken och av vissa lagar som har samband med den (RP 114/2013 rd) till förvaltningsutskottet för beredning och bestämde samtidigt att kulturutskottet ska lämna utlåtande till förvaltningsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Sami Kouki och överinspektör Mikko Saarinen, finansministeriet
- regeringsråd Merja Leinonen och undervisningsråd Jussi Pihkala, undervisnings- och kulturministeriet
- överinspektör för undervisningsväsendet Tuomo Laitila, Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland
- utvecklingschef Nina Lahtinen, Undervisningssektorns Fackorganisation rf.

Dessutom har skriftligt yttrande lämnats av

- Utbildningsstyrelsen
- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Mellersta Finland.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Kulturutskottet föreslog redan 2009 i samband med regionförvaltningsreformen enhälligt att biblioteksverksamhet, idrottsverksamhet och ungdomsverksamhet förläggs till regionförvaltningsverken (KuUU 8/2009 rd — RP 59/2009 rd).

Men förvaltningsutskottet ogillade förslaget och uppgifterna förlades i enlighet med den då aktuella propositionen till närings-, trafik- och miljöcentralerna. Kulturutskottet påpekade att när det

gäller utbildning har regionförvaltningen en mer omfattande uppgift i regionerna än enbart att beakta de ekonomiska kraven och att det inte är rationellt att en del av bildningsväsendet splittras upp på flera olika myndigheter. Utskottet ville särskilt understryka vikten av verksamhet för barn och unga och att arbetet ses i ett övergripande perspektiv med fokus på barnens och de ungas bästa. Den redogörelse om regionförvaltningsreformen som statsrådet lämnade i början av året gav ytterligare näring åt utskottets stånd-

punkt. I sitt utlåtande (KuUU 7/2013 rd — SRR 1/2013 rd) skyndade utskottet på åtgärder för att överföra uppgifterna inom biblioteks-, ungdoms- och idrottsväsendet samt byggandet av läroanstalter till regionförvaltningsverken.

Utskottet menar att det är av stor betydelse att överflyttningen nu blir av och tillstyrker därför propositionen. Utskottet välkomnar helhjärtat förslaget att närings-, trafik- och miljöcentralernas uppgifter inom biblioteks-, ungdoms- och idrottsväsendet och anläggandet av läroanstalter överförs på regionförvaltningsverken. Genom att samla uppgifterna kan man inom den statliga regionförvaltningen skapa en starkare, effektiv och i funktionellt och administrativt hänseende lämplig enhet för undervisning och kultur.

Samtliga sex regionförvaltningsverk kommer att sköta uppgifter inom utbildningsväsendet och det övriga bildningsväsendet. I dagsläget ingår uppgifterna i ansvarsområdet för basservicen, rättsskyddet och tillstånden. Till samma ansvarsområde hör regionalförvaltningens uppgifter inom social- och hälsovård plus uppgiften att utvärdera den regionala tillgången till basservice.

Utskottet underskriver propositionens syfte, dvs. att de uppgifter inom biblioteks-, idrotts- och ungdomsväsendet och de uppgifter avseende anläggning av läroanstalter som nu handhas av närings-, trafik- och miljöcentralerna men som föreslås bli överflyttade till regionförvaltningsverken ska i kombination med de uppgifter inom undervisningsväsendet som gäller rättsskydd, laglighetsövervakning och utbildning och som redan nu sköts av regionförvaltningsverken samt uppgifter inom barndagvård bilda en integrerad helhet inom den statliga regionförvaltningens undervisnings- och kulturväsende. Hit hör också uppgiften att utvärdera kommunernas basservice inom kultur, en uppgift som regionförvaltningsverken har fullgjort tillsammans med NTM-centralerna som ett led i deras uppgift att utvärdera basservicen.

Majoriteten av remissinstanserna har enligt propositionen ansett att man borde inrätta ett eget ansvarsområde vid samtliga regionsförvaltningsverk för de redan existerande och de före-

slagna nya uppgifterna inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde. Regeringen konstaterar att eftersom det behövs bestämmelser på förordningsnivå för att inrätta ett nytt ansvarsområde vid regionförvaltningsverken är det tänkt att detta ska ske i samband med de förordningsändringar som propositionen föranleder. Kulturutskottet föreslår förvaltningsutskottet att det i sitt betänkande godkänner ett uttalande där regeringen i samband med överföringen av de uppgifter som nämns i denna lag förutsätts inrätta ett nytt ansvarsområde för undervisnings- och kulturväsendet vid samtliga regionförvaltningsverk.

Genom att låta alla uppgifter ingå i en större helhet vill man säkerställa att expertisen inom undervisnings- och kulturväsendet bibehålls och upprätthålls inom statens regionförvaltning och att uppgifterna får en större sammantagen tyngd inom regionförvaltningen. Utskottet poängterar att skötseln av biblioteks-, idrotts- och ungdomsväsendets uppgifter kräver tillräcklig expertis och personalbistånd. Det finns inga andra myndigheter för dessa tre sektorer, så regionförvaltningen är en ytterst betydelsefull resurs, som har getts omfattande uppgifter i substanslagstiftningen för biblioteks-, idrotts- och ungdomsväsendet då den regionalt handhar statliga uppgifter.

Framöver är det regionförvaltningsverken som ansvarar för samordningen av ungdomspolitik. Det här ändrar inte på det faktum utskottet lyft fram i tidigare utlåtanden, nämligen att målet för att motverka utslagning bland ungdomar är att samla olika samverkande aktörer kring ungdomsarbete, skola, arbetsförvaltning och social- och hälsovård. Möjligheterna till samverkan bör utnyttjas och samarbetet mellan utbildning, social- och hälsovård och arbetsförvaltning förbättras bl.a. genom att undanröja hindren för informationsbyte. För att dessa viktiga mål ska kunna genomföras krävs det multiprofessionellt samarbete mellan myndigheterna. Därför är det viktigt också på det regionala planet att regionförvaltningsmyndigheterna har en samlad multiprofessionell syn på välfärdsfrågorna. Trots de aktuella ändringarna är det angelä-

get att alla regionala aktörer även samarbetar för att genomföra ungdomsgarantin, menar utskottet. Det är således naturligt och viktigt att t.ex. regionförvaltningsverken och NTM-centralernas arbetsgrupper för ungdomsgarantin bedriver samarbete.

Utskottet hänvisar till sitt utlåtande KuUU 7/2013 rd bl.a. när det gäller att göra rådgivningen effektivare och undanröja bristerna i ärendehantering. Allmänheten måste få adekvat och tydlig information om dessa ändringar i de regionala myndigheternas uppgifter, inskräpper utskottet.

Regionförvaltningsverken har en svenskspråkig serviceenhet för undervisningsväsendet som har hela landet som sitt verksamhetsområde. Enheten finns i samband med Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland och är fristående i förhållande till verkets övriga ansvarsområ-

den. Till dess ansvarsområde hör att för regionförvaltningsverkens del sköta de uppgifter som anknyter till det svenskspråkiga undervisningsväsendet. Utskottet understryker att man vid förordningsöversynen bör se till att det finns tillräcklig expertis på det svenskspråkiga biblioteksväsendet vid regionförvaltningsverken.

Kulturutskottet har ingenting att invända mot detaljerna i lagförslag 4—7 som i första hand faller inom utskottets behörighetsområde.

Ställningstagande

Kulturutskottet föreslår

att lagförslagen godkänns och

att förvaltningsutskottet i övrigt beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors den 12 november 2013

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Raija Vahasalo /saml (delvis)
vordf. Inkeri Kerola /cent
medl. Outi Alanko-Kahiluoto /gröna
Ritva Elomaa /saf
Jukka Gustafsson /sd (delvis)
Leena Harkimo /saml (delvis)
Pauli Kiuru /saml
Kimmo Kivelä /saf
Sanna Lauslahti /saml
Silvia Modig /vänst (delvis)

Mika Niikko /saf
Mikaela Nylander /sv (delvis)
Tuula Peltonen /sd
Tuomo Puumala /cent (delvis)
Simo Rundgren /cent (delvis)
Pauliina Viitamies /sd (delvis)
ers. Juho Eerola /saf (delvis)
Timo Heinonen /saml (delvis)
Sari Palm /kd (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Marjo Hakkila
utskottsråd Kaj Laine.